

Miljöbästa Hyrbilsfirma 2008

-

Nu är det lätt att göra rätt!

Gröna Bilisters granskning av hyrbilsföretagen

Innehållsförteckning

Varför bry sig?	3
Vem är bäst?	4
Vad kan bli bättre?	4
Generella slutsatser	5
Hur påverka?	6
Hyrbilsfirmornas motiv	6
Hyrbilsgranskning – firma för firma	7
Avis	7
Budget	9
Europcar	11
Hertz	13
Hyrbilen	15
OKQ8	16
Statoil	18
Enkätfrågor	20
Referenser	20

Enkäten har också skickats till Eurorent och Sixt. Eurorent har deklarerat att de inte vill svara på frågorna, medan Sixt trots påminnelse inte har hört av sig alls. Vid förra årets granskning var Eurorents miljöbilsarbete sämre än genomsnittet, med 5-10 % miljöbilar. Deras miljöbilsflotta består av bränslesnåla småbilar och hybridbilar. På sin hemsida deklarerar de att de inte har några etanolbilar eftersom de tycker att det är en dålig teknisk lösning. Sixt hyr ut Ford Focus som kan köras på etanol, men vi har inga siffror på hur många de är och vi saknar tillräcklig information om deras övriga miljöarbete för att kunna göra en samlad bedömning av dem.

Varför bry sig?

Hyrbilen är ett viktigt komplement till andra transportslag. God tillgång till hyrbil kan minska trafikens totala miljö- och klimatbelastning genom att det blir lättare att t.ex. ta tåget större delen av sträckan och hyrbil sista biten. Hyrbilen möjliggör också att dimensionera det egna bilköpet efter normalbehovet, medan det maximala utrymmesbehovet för t.ex. sportlovsemestern täcks av att man då hyr bil. Vidare väljer allt fler, framför allt i de största städerna, att avstå från egen bil och istället vara med i en bilpool och/eller hyra bil när det behövs.

De biluthyrningsfirmor som är med i Biluthyrningsbranschens Riksförbund, Burf, har totalt drygt 30 000 hyrbilar i Sverige. Fordonens betydelse ur miljösynpunkt är mycket större än antalet anger. En genomsnittlig hyrbil har en beläggningsgrad på cirka 60 procent och kör cirka 5 000 mil per år, drygt tre gånger så långt som en genomsnittlig privatbil. Därmed är varje hyrbil som blir en miljöbil drygt tre gånger så viktig ur miljö- och klimatsynpunkt som motsvarande privatbil.

Hyrbilar är också viktiga utifrån att många kunder använder hyrbilsfirman för att prova på teknik som man inte har i normalfallet. Under nittioalet insåg många hur bra man klarar sig med en mindre bil, tack vare att de hyrde en Renault Twingo, Nissan Micra eller liknande för helgutflykten. På samma sätt kan hyrbilsfirmorna introducera miljöbilar för konsumenter som tvekar att ta steget.

När Göteborgs stad förband sig att köpa ett hundratal exemplar av Fiat Punto i biogasversion, räckte det för att importören skulle ta in bilen till Sverige. Den blev Miljöbästa Bil 2005 och finns nu i handeln över hela landet. När ett antal kommuner förband sig att köpa 3 000 exemplar av en etanoldriven personbil, togs Ford Focus Flexifuel fram. Bilen är nu Sveriges mest sålda miljöbil genom tiderna och Miljöbästa Bil 2006, 2007 och 2008. Även ett samfällt agerande från hyrbilsbranschen kan ge oss bilmodeller som inte finns på den svenska marknaden eller överhuvudtaget.

Den genomsnittliga andelen hyrbilar hos de hyrbilsföretag som deltagit i vår undersökning är 47 %, vilket är mer än en fördubbling av förra årets siffra. Biluthyrningsbranschens Riksförbund, Burf, har slagit fast målet 60 procent miljöbilar till år 2010. Med en ökad efterfrågan från såväl privata som offentliga kunder, kommer det målet att kunna nås och överträffas, till glädje för hälsa och miljö.

Jakob Lagercrantz
Ordförande
Gröna Bilister

Rapporten är framtagen av Per Östborn och Mattias Goldmann.

Vem är bäst?

Frågan ”Vilket hyrbilsföretag ska jag välja?” och ”vilka ska jag undvika?” är inte längre lika central som förut. Samtliga granskade firmor är nu så bra att det inte finns anledning att hissa varningsflagg för någon enskild aktör.

Avis, Budget, Europcar, Hertz och Statoil erbjuder miljöbilar på alla uthyrningsstationer. Företaget Hyrbilen har miljöbilar på 85 % av sina stationer och OKQ8 på 94 % av sina. Alla granskade företag ansluter sig till branschorganet BURFs mål om 60 % miljöbilar år 2010.

Det senaste året har det blivit lättare att välja en miljöbil vid bokning på Internet. Alla företag utom OKQ8 erbjuder denna möjlighet (Hyrbilen har inte Internetbokning över huvud taget). Alla miljöbilar som Avis och Budget har kan dock inte bokas via Internet och Budget är ensamma om att erbjuda en miljöbilsgaranti för dem som bokar på nätet.

Vid en totalbedömning av hyrbilsarbetet bedömer vi Hertz som branschledande med knapp marginal. Miljön är en självklar och central del av företagets profilering och detta syns även i de företagssamarbeten man väljer. Vad gäller andelen miljöbilar ligger de dock i mittfåran med sina 47 %. Hertz utsågs till Miljöbästa Hyrbilsfirma även 2007, men de andra aktörerna har närmat sig sedan dess.

Under det senast året har Hyrbilen ökat andelen miljöbilar till rekordhöga 60 %. OKQ8 ligger hack i häl med sina 57 %. De har dessutom målsättningen att samtliga bilar ska vara miljöbilar år 2010, vilket medverkar till att OKQ8 får en samlad andraplats i vår bedömning, med Hyrbilen på tredje plats.

Också Statoil har passerat 50 % och klimatkompenserar vissa av sina övriga modeller, men deras aktiva och omfattande marknadsföring av icke-miljöbilar förhindrar dem att ta en topplacering. Avis och Europcar bedriver också ett föredömligt miljöarbete, men bl.a. en för låg andel miljöbilar innebär att de inte kan ta en verklig topplacering i vår granskning.

Vad kan bli bättre?

- **Internetbokning.** Inget av hyrbilsföretagen har ett perfekt bokningssystem för miljöbilar på Internet. Vårt ideal vore en kategori ”Miljöbilar” bredvid de olika storlekskategorierna. Denna kategori bör innehålla alla tillgängliga miljöbilar, så att den miljömedvetne kunden kan välja fritt utifrån sina preferenser. Miljöbilarna bör dessutom återfinnas inom respektive storlekskategori. Det bör garanteras att man får vald miljöbil.
- **Gasbilar.** Eftersom biogas är det miljövänligaste bränslet på marknaden efterlyser vi en satsning på gasbilar i de delar av landet där biogas finns. Tyvärr är trenden den motsatta – de få gasbilar hyrbilsföretagen har haft är på väg att försvinna. Det är synd också för privata gasbilister – hyrbilsfirmor som satsar på gas ger en garanterad avsättning för fordonsgas som ökar intresset att etablera och utöka gastankställen. Företaget Hyrbilen är det enda företag som går emot strömmen.
- **Miljöbilskampanjer.** Kampanjer med rabatt- eller specialerbjudanden specifikt för miljöbilar bör användas som ett medel att locka till sig miljömedvetna kunder och påskynda omställningen av bilparken.

- **Tankning av förnybart bränsle.** Det bör krävas av den kund som hyr en etanol- eller gasbil att hon eller han fyller tanken med det förnybara bränslet vid återlämnandet av bilen. De andra företagen bör ta efter Europcars exempel och införa en bricka i nyckelknippan med information om vilket bränsle som bör tankas. Vidare bör hyrbilsfirmorna säkerställa att miljöbilarna alltid tankas med förnybart bränsle om de är gjorda för detta.
- **Klimatkompensation.** Automatisk klimatkompensation bör ske som en del av hyran. Kompensationen bör ske med utsläppsminskande projekt som uppfyller Energimyndighetens rekommendationer, Världsnaturfondens ”Gold Standard” och Kyotoprotokollets intentioner. Statoil har automatisk klimatkompensation för vissa bilar, men inte för sina miljöbilar och ingen annan har det inbakat i priset.
- **Sparsam körning.** De andra företagen bör ta efter Avis exempel och hänga en bricka i backspegeln på hyrbilen med information sparsamt körsätt. Om personalen på uthyrningsstationerna utbildas i sparsam körning, kan de förmedla denna kunskap till kunderna.
- **Hela bilen.** Hyrbolagen bör komplettera fokuseringen på bilbränslet med att säkerställa att bilarna använder lätttrullande däck och har annan utsläppsminskande utrustning. GPS bör finnas gratis eller som billigt tillval.
- **Miljöbilsgaranti.** Alltför ofta kontaktas Gröna Bilister av irriterade konsumenter som bokat miljöbil men inte fått det – och allt färre godtar en större bensinbil som kompensation för detta. Andra företag bör ta efter Budgets initiativ på detta område.

Generella slutsatser

Gröna Bilister drar följande slutsatser utifrån organisationens tredje hyrbilsgranskning:

- **Utvecklingen går snabbt.** Under de två år som gått sen den första granskningen, med en mellanliggande granskning i juni 2007, har hyrbilsfirmorna blivit väsentligt bättre ur miljöbilsperspektiv. Det gäller framför allt firmor vi tidigare kritiserat.
- **Miljöbilarna finns.** Det är möjligt att hyra miljöbilar över hela landet, i flera storlekar och från flera stora hyrbilsfirmor.
- **Kostnadsläget är okej.** I normalfallet innebär det ingen merkostnad att hyra en miljöbil. Men specialerbjudanden som ”påsklovsbilen” gäller sällan miljöbilar.
- **Det som lovas hålls inte alltid.** Även när hyrfirman bekräftat att man får en miljöbil, får man ibland en konventionell bensinbil och den som hyr etanolbil kan få tanken fylld med bensin.
- **På skåpbilssidan intet nytt.** Att hyra en miljöbil har blivit enkelt för den som behöver en personbil, men mindre skåpbilar för t.ex. flyttärenden är fortsatt uteslutande dieslbilar trots att det finns gasdrivna alternativ.
- **Övrigt miljöarbete skiljer sig.** Några firmor erbjuder klimatkompenserande åtgärder, andra ser över däckvalet eller lär ut sparsam körning, men ingen erbjuder hela paletten av miljöförbättrande åtgärder.

Hur påverka?

Enskilda konsumenter bör begära miljöbil när man hyr bil. Det går numera hos alla de större hyrfirmorna. Också när man behöver ett fordon som inte finns som miljöbil hos hyrfirmorna, t.ex. en ”flyttbil” bör man efterfråga en miljöbil som en del i att skapa efterfrågan för dessa fordon. Även när man hyr dessa typer av fordon bör man välja en firma som i övrigt erbjuder miljöbilar som hyrbil.

När man inte får en hyrbil trots att man fått det bekräftat, bör man om möjligt avstå från att hyra bilen. Detta är ofta inte praktiskt möjligt eftersom man behöver ett fordon med kort varsel. Man bör då begära en rejäl rabatt på det fordon man erbjudits snarare än en uppgradering till större storleksklass, eftersom uppgraderingen innebär en ytterligare ökad miljöbelastning.

Konsumenten bör efterfråga navigatorsystem, eftersom det minskar antalet körda mil och därmed de totala utsläppen. Vidare bör lättrullande däck efterfrågas och att däcken har rätt lufttryck säkerställas. Konsumenten bör också klimatkompensera de utsläpp hyrbilen ger upphov till. Flera hyrbilsfirmor har färdiga lösningar för detta.

Företag och organisationer bör sluta avtal med en hyrbilsfirma som garanterar tillgång till miljöbilar. En årlig klimatkompensation av alla utsläpp som hyrbilarna ger upphov till bör ingå som en del i avtalet. Att de hyrbilar som väljs i görligaste mån ska vara miljöbilar bör skrivas in i företagets resepolicy.

Myndigheter bör anta en hyrbilspolicy liknande Vägverkets, med tydliga krav på högsta tillåtna mängd fossil koldioxid från anlitade hyrbilar. Regeringen bör slå fast att statliga myndigheter till minst 85 procent ska hyra fordon som uppfyller den statliga miljöbilsdefinitionen, i linje med vad som redan gäller för myndigheternas inköp och leasing av personbilar.

Hyrbilsfirmornas motiv

Hyrfirmorna bör prioritera att skaffa och marknadsföra miljöbilar av flera skäl:

- **Efterfrågan från kunder.** Allt fler kunder begär miljöbilar när de hyr bil. Det kan vara av eget miljöintresse, utifrån företagets miljöpolicy eller utifrån myndighetens beslutade regler för bilhyrning.
- **Minskad administration.** Miljöbilar är befriade från Stockholms trängselavgifter, vilket innebär att hyrfirmor för dessa bilar slipper det administrativa arbetet att efterhandsdebitera kunder för upplupna trängselavgifter. Ett trettiotal kommuner har gratis parkering för miljöbilar, vilket på samma sätt innebär att hyrfirmor för dessa bilar slipper det administrativa arbetet att efterhandsdebitera kunder upplupna p-avgifter.
- **Högre andrahandsvärde.** Vi Bilägares granskning visar att miljöbilarna numera har ett högre andrahandsvärde än motsvarande bensinbil; en tre år gammal Ford Focus Flexifuel värderas exempelvis 10 000 kronor högre än en bensindriven Focus.
- **Personalens motivering.** Det företag som uppvisar ett tydligt miljömässigt ansvarstagande har lättare att attrahera och behålla personal.

Hyrbilsgranskning – firma för firma

Avis

Miljöbilar

Avis miljöbilsandel är 33 %, vilket under hösten beräknas stiga till 40 %. Miljöbilarna fördelar sig som följer:

Etanol	88 %
Gas	0 %
Hybrid	9 %
Snål bensin eller diesel	3 %

Tidigare har Avis haft gasdrivna Opel Zafira, men de har avvecklats. Hybridbilar (Toyota Prius) har avvecklats och nu återinförts, så att Avis nu har högst andel hybridbilar av hyrbilsföretagen. Avis beräknar uppfylla branschens mål om 60 % miljöbilar år 2009-2010.

Tillgång

Samtliga Avis miljöbilar finns tillgängliga för korttidshyra och kan bokas på alla uthyrningsstationer i landet. Några stationer har en väsentligt högre andel miljöbilar än rikssnittet, andra lägre. Miljöbilarna marknadsförs aktivt. Normal framförhållning räcker för att hyra miljöbil i alla större städer samt där kommun eller landsting har volymavtal med Avis och ställer krav på miljöbilar, medan längre framförhållning krävs i mindre orter.

Bokning

Miljöbilarna bokas via Internet, per telefon eller direkt på hyrstationen. Möjligheten att boka via Internet är ny för i år. Här finns en särskild miljöbilskategori som är lätt att identifiera. I andra bilkategorier blandas miljöbilar med konventionella bilar. Miljöbils-kategorin innehåller främst Saab 9-3 och Volvo V50 i etanolutförande. Om man önskar en miljöbil i en annan storleksklass, bokas den bäst på uthyrningsstället eller via telefon.

Prissättning

Miljöbilarna kostar inget extra jämfört med motsvarande konventionella fordon. Gröna Bilister har dock inte sett några kampanjbidanden som specifikt avser miljöbilar.

Tankning av förnybart bränsle

Avis kan inte garantera att en bil som kan köras på förnybart bränsle verkligen har detta bränsle i tanken vid uthyrningstillfället, då det ibland är föregående kund som tankar. På flygplatsstationerna vid Arlanda och Landvetter har Avis egen pump för E85 och vid andra uthyrningsstationer, bland annat Sturups flygplats, har de påverkat bensinmackarna att installera E85. På övriga uthyrningsstationer tankar personalen E85 i möjligaste mån.

Utbildning, information och marknadsföring

Information till kunderna om sparsam körning ges via en förtryckt ”readyhanger” i bilens backspegel. Motsvarande information återfinns också i Avis miljö- & kvalitetsbroschyr. Avis planerar att utbilda sina anställda i sparsam körning, information ges redan vid miljöintroduktionsutbildningen som normalt genomförs av den miljöansvarige på Avis, men periodvis genom Euro Quality Consult AB. Varje station har en miljöansvarig och Avis har åtta interna miljörevisorer. På företagets intranät distribueras miljöbladet Äpplet 2-4 gånger i månaden. Miljörelaterad annonsering sker i dagspress och specialtidningar.

Övrigt miljöarbete

Avis strävar efter att bli ett klimatneutralt och Avis Europe klimatkompenserar sina utsläpp genom att The Carbon Neutral Companys trädplantering i europeiska skogar. Miljöorganisationen Future Forests kartläggningen av utsläppen ligger till grund för hur många träd som planteras, 180 000 åren 2002 och 2005. Avis kunder kommer inom kort att kunna klimatkompensera sina bilresor via hemsidan.

Avis stöder bland annat Världsnaturfonden och Håll Sverige Rent. Avis Biluthyrning är miljöcertifierade enligt ISO 14001 sedan 2004.

Avis har en rad mål som anger hur deras miljöpåverkan ska minska:

- Koldioxidutsläppen per körd kilometer ska varje år minska 1 % jämfört med föregående år. *År 2007 minskade utsläppen med 6,3 % och 2006 med 4,4 %, vilket uppnåtts främst genom en ökad miljöbilsandel. Dessutom kontrolleras däcktrycket vid varje uthyrningstillfälle och rullmotstånd utvärderas i däckupphandlingar.*
- Användningen av kemiska produkter ska på motsvarande sätt minska med en procent per år. *År 2007 uppfylldes målet sannolikt.*
- Vattenförbrukningen per fordonstvätt ska med en procent per år. *Under 2007 minskade vattenförbrukningen med 3,8 %. Minskningen uppnåddes genom byte av gamla biltvättmaskiner och genom större omsorg vid val av tvättprogram.*
- Vinterdäck ska vara HA-oljefria. *Detta mål uppfylldes redan år 2006. Alla vinterdäck som köps in är fria från HA-olja.*

Samlad bedömning

Avis miljöbilsarbete är gott, med en relativt hög miljöbilsandel och ett ambitiöst mål. Det övriga miljöarbetet är imponerande, med klimatkompensering och stöd till miljöorganisationer som särskilt utmärkande. Dock bör Avis förbättra sig på följande punkter:

- Bokningskategorin Miljöbilar på hemsidan bör innehålla alla Avis miljöbilar så att kunden ska kunna välja den typ av miljöbil hon eller han föredrar.
- Gasbilar bör återintroduceras i södra Sverige.
- Navigator bör vara standard, för att minska bränsleförbrukningen ytterligare.
- Kampanjer med rabatt- eller specialerbjudanden för miljöbilar bör användas som ett medel för att påskynda omställningen av bilparken.

Budget

Avis och Budget tillhör samma koncern, Avis Budget Group, och Budget har tagit över stora delar av Avis miljöarbete. I Sverige ägs Budget av Riksbilar AB Avis.

Miljöbilar

Budgets miljöbilsandel är cirka 40 %, fördelat som följer:

Etanol	92,5 %
Gas	0 %
Hybrid	2,5 %
Snål bensin eller diesel	5 %

Etanolbilsflottan består av Saab 9-3, Saab 9-5, Volvo V50, VW Golf och Skoda Octavia. Budget beräknar nå 50 % miljöbilar under hösten och branschens mål 60 % år 2009-2010.

Tillgång

Samtliga Budgets miljöbilar finns tillgängliga för korttidshyra och de kan bokas på alla uthyrningsstationer i landet. Ett mål är att inom en snar framtid erbjuda en uthyrningsstation med 100 % miljöbilar. I övrigt se avsnittet om Avis.

Bokning

Miljöbilarna bokas via Internet, per telefon eller direkt på hyrbilsstället. Möjligheten att boka via Internet är ny för i år. Här finns en särskild möjlighet att boka miljöbil. I andra bilkategorierna blandas miljöbilar med konventionella bilar. Miljöbilskategorin innehåller Saab 9-3, Saab 9-5 och Volvo V50 i etanolutförande. Om man önskar en hybridbil, eller en miljöbil i en annan storleksklass, bör de bokas på uthyrningsstället eller via telefon. Budget har i år lanserat en miljöbilsgaranti för dem som bokar miljöbil via Internet.

Prissättning

Miljöbilarna kostar inget extra jämfört med motsvarande konventionella fordon. Gröna Bilister har dock inte sett några kampanjerbjudanden som specifikt avser miljöbilar.

Tankning av förnybart bränsle

Liksom Avis, kan Budget inte garantera att en bil som kan köras på förnybart bränsle verkligen har detta bränsle i tanken vid uthyrningstillfället då föregående kund fyller tanken. Personalen på uthyrningsstationerna har som policy att tanka E85 i möjligaste mån.

Utbildning, information och marknadsföring

Information till kunderna om sparsam körning ges via hemsidan, och, enligt uppgift, ofta över disk vid uthyrningstillfället. Budget har inte utbildat några anställda i sparsam körning, men information om hur man kör snålt ges vid miljöintroduktionsutbildningen. Utbildning av personalen genomförs av den miljöansvarige inom Riksbilar AB. Varje station har en miljöansvarig person och de har 2 interna miljörevisorer. Budget har tillgång till Riksbilars interna miljöblad Äpplet.

Övrigt miljöarbete

Budget stöder bland annat Världsnaturfonden och Håll Sverige Rent och är sedan mars 2008 miljöcertifierade enligt ISO 14001. Budget har anammat Avis mål för minskad miljöpåverkan, men har inte hunnit lika långt med att förverkliga dem:

- Koldioxidutsläppen per körd kilometer ska varje år minska med en procent jämfört med föregående år. *Möjligheterna att uppnå målet bedöms goda, tack vare den ökande andelen miljöbilar, men också att däcktrycket kontrolleras vid varje uthyrningstillfälle och att rullmotstånd är en parameter vid upphandling av vinterdäck.*
- Användandet av kemiska produkter ska på motsvarande sätt minska med en procent per år. *År 2007 gjordes en kartläggning av användandet av kemiska produkter vid bilvård, som ska ligga till innevarande års minskning.*
- Vattenförbrukningen per fordonsvätt ska minska med en procent per år. *Även här gjordes förra året en kartläggning, men inga mål har ännu hunnit uppfyllas.*
- Vinterdäck ska vara HA-oljefria. *Alla vinterdäck som köps in är fria från HA-olja. Det krävs dessutom att inköpta vinterdäck ska vara lättrullande.*

Samlad bedömning

Budgets miljöbilsarbete är gott, med en hög miljöbilsandel som överträffar systerföretaget Avis, och med ett ambitiöst mål som är i linje med branschens. Berömvärd är miljöbilsgarantin för bilar bokade via Internet, liksom planen att skapa en pilotstation med 100 % miljöbilar. Det övriga miljöarbetet följer i stora stycken Avis arbete, men har inte kommit lika långt. Budget bör förbättra sig på följande punkter:

- Alla miljöbilar bör kunna bokas på hemsidan i kategorin miljöbilar, så att kunder med olika preferenser ska kunna välja den typ av miljöbil hon eller han föredrar.
- Gasdrivna bilar bör erbjudas i södra Sverige.
- Klimatkompensation bör ingå för företaget och erbjudas kunderna.
- Sparsam körning bör vara obligatorisk för personal och erbjudas kunderna.
- Navigator bör vara standard, för att minska bränsleförbrukningen ytterligare.
- Kampanjer med rabatt- eller specialerbjudanden för miljöbilar bör användas som ett medel för att påskynda omställningen av bilparken.

Europcar

Miljöbilar

Europcars miljöbilsandel är 39 % och beräknas uppnå branschens mål om 60 % redan i slutet av året. Miljöbilarna fördelar sig som följer:

Etanol	60 %
Gas	0 %
Hybrid	0 %
Snål bensin eller diesel	40 %

I slutet av året planeras etanolbilsflottan ha vuxit till 80 % av miljöbilsbeståndet. Europcars vanligaste bil är VW Golf, och just nu genomförs en övergång så att alla dessa blir etanoldrivna. För närvarande (2008-06-30) är 42 % av flexifuel-typ. De gasdrivna VW Touran som fanns förra året har avvecklats.

Tillgång

Alla bilar är tillgängliga för korttidshyror och kan bokas på samtliga uthyrningsstationer i landet. Det går också att hyra en miljöbil för längre tid.

Bokning

Miljöbilarna bokas på samma sätt som övriga bilar, per telefon eller på Internet. På Internet kan några få miljöbilar bokas som "specialfordon"; vi hittade bara VW Polo 1.4 TDI i denna kategori. De flesta miljöbilarna återfinns blandade med konventionella bilar i de olika storlekskategorierna. Någon garanti för att få den miljöbil man valt ges inte.

Prissättning

Miljöbilarna kostar inget extra jämfört med motsvarande konventionella fordon, och ingår i Europcars kampanjer med förmånliga erbjudanden för långhelger etc. Europcar har också annonserat särskilt om sina miljöbilar i dags- och affärspress.

Tankning av förnybart bränsle

Europcar kan inte garantera att en bil som kan köras på förnybart bränsle verkligen har detta bränsle i tanken vid uthyrningstillfället, eftersom kunden ibland tankar bilen full vid återlämnandet. Då Europcars personal tankar bilen används dock alltid det förnybara bränslet. Etanol- och dieslbilar har dock en märkning på nyckelbrickan för att göra användaren uppmärksam på vilket bränsle som ska tankas. Tankningsstatistik följs upp där så är möjligt, till exempel på Arlanda hyrbilscenter.

Utbildning, information och marknadsföring

I foldern ”Bra att veta när du hyr bil av Europcar” finns information om hur körsättet påverkar bränsleförbrukningen, i syfte att minska kundernas bränsleförbrukning. Företagskunder erbjuds sammanställningar över bilarnas miljöpåverkan. Alla nyanställda på Europcar får en grundläggande miljöutbildning om minst tre timmar. Utbildningen är en anpassning av Miljösteget, som tagits fram av Utbildningshuset i Lund i samarbete med Det Naturliga Steget. Deras interna miljöutbildare fortbildas då och då, ibland med hjälp av en extern miljökonsult.

Övrigt miljöarbete

Europcar erbjuder som första biluthyrningsföretag i Sverige sina kunder möjligheten att klimatkompensera bilresan. Med en webbaserad kalkylator kan man jämföra utsläppsnivåer mellan bilmodellerna i Europcars utbud. Efter att ha valt bilmodell och angett körsträcka, ges besked om resans utsläppsmängd och möjlighet att kompensera dessa. Man väljer att låta medlen gå till ett biobränsle drivet kraftverk eller till småskalig elproduktion med hjälp av jordbruksavfall, båda i Indien.

Europcar klimatkompenserar de egna tjänsteresorna och har en ny koldioxidriktad tjänstebilspolicy som styr mot miljöbilar i första hand och dieselbilar i andra hand.

Europcar började köpa HA-fria vinterdäck redan 1999 och gör det till 100 % sedan år 2000. De köper i första hand HA-fria extra sommardäck och påverkar leverantörer för att nya bilar ska levereras med HA-fria sommardäck, men de kan inte garantera detta. Endast miljömärkta tvätt – och avfettningemedel används i verksamheten. Europcar var år 1999 först i branschen med att bli ISO 14001-certifierade.

Samlad bedömning

Europcars miljöbilsarbete är ambitiöst, med en hög och snabbt ökande miljöbilsandel, som redan i år beräknas uppnå branschens mål 60 % för år 2010. Det övriga miljöarbetet är imponerande, med klimatkompensering, tjänstebilspolicy och miljöstatistik som särskilt utmärkande delar. Dock bör Europcar förbättra sig på följande punkter:

- Alla miljöbilar bör finnas i en särskild kategori på hemsidan, och dessutom i respektive storlekskategori. Använd titeln ”Miljöbilar” istället för dagens ”specialfordon”.
- Gasbilarna bör återinföras i södra Sverige.
- Andelen fossilbränsle drivna miljöbilar är hög jämfört med andra hyrbilsföretag. Denna utveckling bör hejdas, eftersom etanol- eller gasbilar ger väsentligt lägre klimatpåverkan. Biobränsle drivna småbilar bör införskaffas i takt med att de introduceras på marknaden.
- Anställda bör utbildas i sparsam körning.
- Samtliga bilar bör utrustas med lättrollande däck och navigator bör vara standard, för att minska bränsleförbrukningen ytterligare.
- Kampanjer med rabatt- eller specialerbjudanden specifikt för miljöbilar bör användas som ett medel för att påskynda omställningen av bilparken.

Hertz

Miljöbilar

Hertz miljöbilsandel är cirka 47 % och de räknar med att uppnå branschens mål om 60 % redan nästa år. Miljöbilarna fördelar sig som följer:

Etanol	96 %
Gas	0 %
Hybrid	0 %
Snål bensin eller diesel	4 %

Etanolbilsparken består av Volvo och Ford. De snåla småbilarna är Toyota Aygo. Liksom flera andra företag har Hertz avvecklat de få gasbilar de hade förra året.

Tillgång

Alla miljöbilar är tillgängliga för korttidshyror, kan bokas på alla stationer och kräver ingen särskild framförhållning.

Bokning

Miljöbilarna bokas på samma sätt som övriga bilar, per telefon eller på Internet. På Internet samlas de i kategorin ”green collection”, och återfinns också bland övriga bilar. Till skillnad från i andra kategorier är man dock i ”green collection” inte garanterad den miljöbil man valt. Vid våra bokningsförsök var ”green collection” inte tillgänglig. Hertz anger att detta beror på att ”green collection” är ett globalt initiativ från Hertz, och att det föreligger en diskrepans med den svenska definitionen av miljöbil.

Prissättning

Miljöbilarna kostar inget extra jämfört med motsvarande konventionella fordon, men när Gröna Bilister granskat Hertz kampanjer med rabatt- eller specialerbjudanden har de inte specifikt avsett miljöbilar. Hertz har tidigare flaggat för möjligheten att ta ut något högre hyra för etanolbilar eftersom de anses dyrare i drift, bland annat på grund av kortare serviceintervaller.

Tankning av förnybart bränsle

Hertz kan inte garantera att miljöbilen är tankad med förnybart bränsle då föregående kund tankar bilen, men de säger sig vara på väg att lösa problemet. Hertz följer också upp vad deras stationer tankar bilarna med genom statistik från samtliga bensinbolag fördelat per uthyrningsstation. På nordligare stationer gör de dock undantag från tankningskravet för etanolbilar vintertid för att undvika problem med kallstarter. På stationer, såsom Kallax flygplats, där E85 inte finns i närheten driver Hertz på för att få en etanolpump etablerad.

Utbildning, information och marknadsföring

Information om sparsam körning finns vid uthyrningsdiskarna, både i form av eget material (t.ex. nyhetsbrevet "Hertz Miljönytt") och i form av en broschyr från Vägverket, Konsumentverket och Naturvårdsverket ("Minska växthuseffekten. Lätta på gasen är du snäll"). Under 2007 gick den del av Hertz personal som har tjänstebil samt de garageansvariga på Arlanda en kurs i sparsam körning. All ny personal ges två miljöutbildningar, dels en snabb introduktion, dels en mer djupgående interaktiv utbildning skraddarsydd för företagets verksamhet. Varje station har en miljöansvarig och företaget har interna miljörevisorer. Varje år arrangeras en miljödag på företaget med inbjudna föreläsare och Hertz är med i Näringslivets Miljöchefer som anordnar seminariedagar och föreläsningar.

Miljö och miljöbilar lyfts fram mycket i Hertz marknadsföring. De har också haft en kampanj som handlar om att tanka bilarna med rätt bränsle. Sedan tre år tillbaka sponsrar Hertz Sustainability Day som arrangeras av MiljöAktuellt. Just nu har Hertz en tävling som riktar sig till resebyråer med syfte att få dem att boka miljöbilar åt sina kunder.

Övrigt miljöarbete

Hertz har som mål att personbilsflottas utsläpp av fossil koldioxid ska minska med 55 % på två år, från 164 gram år 2007 till 73 gram år 2009. Hela företagets klimatpåverkan utreds och resultatet presenteras som ett grönt nyckeltal "kilo koldioxid per körd kundkilometer". Beräkning och åtgärdsplan kommer att presenteras under året. Klimatkompensation för företagets egna transporter införs liksom möjlighet för kunden att klimatkompensera sina hyrbilsresor. Kompensationen kommer att kunna skrivas in i avtalet redan vid upphandlingen eller separat vid återlämnandet av bilen. Hertz har redan börjat klimatkompensera sin största hyrbilsstation på Arlanda.

Varje uthyrningsstation har egna miljömål, gällande bl.a. miljöbilsinformation till kunderna, fortlöpande intern miljöutbildning och höjda miljökrav på leverantörer. Hertz har i år instiftat ett internt miljöpris som detta första år tilldelades stationen i Eskilstuna. Hertz driver bilpoolsföretaget SunFleet med 55 pooler i tio städer. Trots dålig lönsamhet avser Hertz fortsätta satsningen och tror på snar vändning. Hertz vinterdäck är alltid HAFria och man testat dubbria friktionsdäck på de bilar som rullar i SunFleet. Hertz är sedan 2002 miljöcertifierade enligt ISO 14001.

Samlad bedömning

Hertz miljöarbete är det mest omfattande i branschen, men inte bäst till alla sina delar. Det som imponerar mest är den omfattande utbildningen och informationen kring miljöfrågor, liksom marknadsföringen av miljöbilar. Hertz bör förbättra sig på följande punkter:

- Bokningskategorin "Green collection" på Internet bör innehålla alla tillgängliga miljöbilar – dagens utformning förvirrar kunderna.
- Gasbilar bör erbjudas i södra Sverige.
- Samtliga bilar bör utrustas med lättrullande däck och navigator bör vara standard, för att minska bränsleförbrukningen ytterligare.
- Kampanjer med rabatt- eller specialerbjudanden för miljöbilar bör användas som ett medel för att påskynda omställningen av bilparken.

Hyrbilen

Hyrbilen är en kedja av lokala biluthyrare som bedriver sin verksamhet under gemensamt namn.

Miljöbilar

Hyrbilens miljöbilsandel är cirka 60 %. Därmed har de som första hyrbilsföretag redan uppnått branschens mål om 60 % miljöbilar år 2010. Miljöbilarna fördelar sig som följer:

Etanol	66 %
Gas	1 %
Hybrid	0 %
Snål bensin eller diesel	33 %

Sedan förra året har Hyrbilen införskaffat några gasbilar.

Tillgång

80 procent av miljöbilarna är tillgängliga för korttidshyror, kan bokas på alla stationer och kräver ingen särskild framförhållning. Miljöbilarna finns på 85 procent av uthyrningsstationerna.

Bokning

Miljöbilarna bokas på samma sätt som övriga bilar, per telefon eller genom förfrågning via e-post.

Prissättning

Miljöbilarna kostar inget extra jämfört med motsvarande konventionella fordon.

Tankning av förnybart bränsle

Som enda hyrbilsföretag kräver Hyrbilen av sina kunder att de tankar etanol respektive gas i de bilar som är anpassade för detta. När personalen tankar för kundens räkning sker det uteslutande med förnybart bränsle.

Övrigt miljöarbete

Hyrbilen började med miljöbilar redan i mitten av nittioalet, med etanoldrivna Ford Taurus. De har också haft ett elbilsprojekt tillsammans med Volvo och Länsstyrelsen i Göteborg. Nu stöttar de utvecklingen och introduktionen av syntetisk diesel. Många medlemsföretag har låtit sin personal utbildas i sparsam körning. Hyrbilen diskuterar alltid bästa miljöval med leverantörer av bilar och däck. I deras nya uthyrningssystem redovisas koldioxidutsläpp för varje uthyrningstillfälle.

Samlad bedömning

Hyrbilens miljöarbete är branschledande när det gäller andelen miljöbilar. De förtjänar beröm för att de redan nu uppnått branschens mål om 60 % år 2010. Bra är också kravet att kunden ska tanka förnybart bränsle i bilar anpassade för detta. Vi applåderar införskaffandet av gasbilar när resten av branschen går åt motsatt håll. Stödet till introduktion av syntetisk diesel är också utmärkt, förutsatt att det förnybara bränslet avses. Dock bör Hyrbilen förbättra sig på följande punkter:

- Bokning av miljöbilar på Internet bör möjliggöras och mer miljöinformation bör ges där.
- Klimatkompensation bör erbjudas Hyrbilens kunder och medlemsföretagen bör själva klimatkompensera sin verksamhet.
- Utbildning av personalen i sparsam körning bör inledas.
- Samtliga bilar bör utrustas med lättrullande däck och navigator bör vara standard, för att minska bränsleförbrukningen ytterligare.
- Kampanjer med rabatt- eller specialerbjudanden för miljöbilar bör användas som ett medel för att påskynda omställningen av bilparken.

OKQ8

Miljöbilar

Miljöbilsandelen hos OKQ8 är 57 %. De räknar med att uppnå branschens mål om 60 % miljöbilar år 2010 redan i år. För år 2010 är målsättningen att samtliga bilar ska vara miljöbilsklassade. Miljöbilarna fördelar sig som följer:

Etanol	59 %
Gas	0 %
Hybrid	2 %
Snål bensin eller diesel	38 %

Sedan förra året har OKQ8 ökat andelen fossilbränsle drivna miljöbilar från 0 % till 38 % på etanolbilarnas bekostnad.

Tillgång

Miljöbilarna finns på 94 procent av hyrstationerna (på 152 stationer av sammanlagt 162). Det görs ingen skillnad mellan kort- och långtidshyra, så alla miljöbilar är tillgängliga för alla.

Bokning

Miljöbilarna ingår som en del av ordinarie bilsortimentet och hyrs på samma sätt som övriga fordon. Man kan dock inte i nuläget specifikt välja miljöbil vid bokning på Internet,

vilket innebär att den som vill vara säker på att få en miljöbil måste stämma av det med stationen.

Prissättning

Prissättningen på miljöbilarna är attraktiv – Ford Focus Flexifuel har samma pris som t.ex. Opel Astra och Toyota Prius har samma pris som Saab 9-3 eller Volvo S60.

Tankning av förnybart bränsle

OKQ8 hyr ut till privatkunder i första hand och dessa tankar oftast själva bilarna vid återlämnandet. OKQ8 kan därför inte garantera att det förnybara bränslet finns i tanken då nästa kund hämtar bilen. Dock har de flesta stationer etanolkpumpar, och då instruerar personalen kunden att tanka etanol. I varje etanolbil finns dessutom en förteckning över alla OKQ8s etanolstationer (cirka 290 stycken i dagsläget) och kunden uppmanas att tanka på dessa när så är möjligt.

Utbildning, information och marknadsföring

OKQ8s tankbilschaufförer och inhyrda åkare genomgår kurser i bränslesnål körning av tunga fordon (ofta kallat ”heavy eco driving”). De anordnar också träffar/utbildningar med alla hyrbilstationer där de informerar om miljön och hur stationerna kan minska sin miljöpåverkan. I år har de gått ut hårt med att alla anställda ska läsa på intranät och hemsida om OKQ8s gemensamma miljöarbete. OKQ8 deltar i informationsinsatser om bilar och miljö riktade till alla bilförare (inte bara till hyrbilsförare). Till exempel var de med och tog fram en webbsida om miljömedvetet bilägande tillsammans med Håll Sverige Rent (<http://www.giftfrimiljo.nu/sa/node.asp?node=870>) OKQ8 har också deltagit i ”Däcktryckskampanjen” tillsammans med bland annat Stockholms Stad.

Övrigt miljöarbete

Hyrbilarna tvättas i biltvättmaskiner med tillhörande reningsverk i enlighet med Naturvårdsverkets normer. OKQ8 tillåter bara miljöbilar som tjänstebilar. Ambitionen är att i en snar framtid kunna erbjuda miljöklassade transportbilar och OKQ8 följer utvecklingen noga. Just nu granskar OKQ8 om de dieseldrivna transportfordon man redan har kan bytas mot motsvarande med partikelfilter.

Samlad bedömning

OKQ8:s miljöbilsarbete är imponerande. Med sina 57 % miljöbilar ligger de knappt efter Hyrbilens branschledande 60 %. Ambitionen att alla hyrbilar ska var miljöbilsklassade år 2010 är OKQ8 ensamma om. Företaget informerar aktivt om sina miljöbilar och prissättningen av dessa är attraktiv. Dock bör OKQ8 förbättra sig på följande punkter:

- Det bör vara möjligt att specifikt välja en miljöbil vid Internetbokning, och dessa bör enkelt kunna återfinnas i en särskild kategori.
- Miljöbilarna bör kunna bokas på samtliga stationer.

- Andelen fossilbränsle drivna miljöbilar är hög jämfört med andra hyrbilsföretag, och har ökat markant sedan förra året. Denna utveckling bör hejdas, eftersom etanol- eller gasbilar ger väsentligt lägre klimatpåverkan. Biobränsle drivna småbilar bör införskaffas i takt med att sådana introduceras på marknaden.
- Gasdrivna bilar bör erbjudas i södra Sverige.
- Klimatkompensation bör erbjudas hyrbilskunderna och företaget självt bör klimatkompensera sin verksamhet.
- Samtliga bilar bör utrustas med lättrullande däck och navigator bör vara standard, för att minska bränsleförbrukningen ytterligare.
- Kampanjer med rabatt- eller specialerbjudanden för miljöbilar bör användas som ett medel för att påskynda omställningen av bilparken.

Statoil

Miljöbilar

Miljöbilsandelen hos Statoil är 51 %. De räknar med att nå branschens mål 60 % för år 2010 redan våren 2009. Miljöbilarna fördelar sig som följer:

Etanol	100 %
Gas	0 %
Hybrid	0 %
Snål bensin eller diesel	0 %

Statoil har fasat ut de miljöbilsklassade bränslesnåla bensinbilar som de tidigare hade.

Tillgång

Miljöbilarna finns på alla hyrstationer, och samtliga bilar är tillgängliga både för kort- och långtidshyra.

Bokning

Miljöbilarna ingår som en del av ordinarie bilsortimentet och hyrs på samma sätt som övriga fordon. Vid bokning på Internet väljer man först storleksklass, och sedan kryssar man i rutan ”miljöbil”, vilket dock inte framgår direkt på webbplatsen.

Prissättning

Miljöbilarna hyrs utan extrakostnad jämfört med motsvarande bensinbil och Statoil har haft kampanjer med rabatt för miljöbilarna. I nuläget fokuseras dock på att marknadsföra Nissan Note för 299 kr/dygn, en konventionell bil av samma storlek som Ford Focus Flexifuel och flera andra miljöbilar.

Tankning av förnybart bränsle

Statoils personal tankar alltid hyrbilen vid återlämnandet, och instruktionen är att alltid tanka E85 i etanolbilarna. I dagsläget saknar dock 15 av 189 biluthyrningsstationer etanolförsäljning, varför etanolbilarna där tankas med bensin. Dessa stationer kommer att få etanolpumpar installerade under året.

Utbildning, information och marknadsföring

Alla som kör transporter för Statoil utbildas i sparsam körning för tyngre fordon. Statoil har tagit fram en interaktiv miljöutbildning tillsammans med en extern part. Alla inom företaget har möjlighet att ta del av denna utbildning. När den lanserades 2005 deltog alla förutom stationspersonalen. En uppföljning av miljöutbildningen planeras. För stationspersonalen uppges att utbildningen är kopplad till egenkontroll. På Statoils hemsida kan man på ett lättligt sätt ta del av tio sätt att spara bränsle.

Övrigt miljöarbete

Statoil erbjuder sina kunder att klimatkompensera hyrbilsresan, och det ingår som standard i hyran av Nissan Note – däremot inte för miljöbilarna. På Statoils hemsida ges möjlighet att klimatkompensera sitt bilåkande, dock inte i direkt samband med att man bokar en hyrbil. Statoil själva klimatkompenserar sina tjänsteresor, tankbilstransporterna och uppvärmningen av deras lokaler. I linje med detta för de statistik över bränsleförbrukningen vid företagets transporter. Ett allmänt arbete för att minska energiförbrukningen i företaget och ute på stationerna pågår också.

Statoilkoncernen som helhet utför en hel del arbete för att minska koldioxidutsläppen, bland annat genom avskiljning och lagring av koldioxid vid utvinning, men eftersom det inte direkt rör hyrbilsverksamheten tar vi inte upp det närmare här.

Samlad bedömning

Statoil har ökat sin miljöbilsandel snabbt och tillhör nu toppskiktet bland hyrbilsföretagen. Informationen om att man kan hyra miljöbilar har varit god. Den automatiska klimatkompensationen vid hyra av vissa bilar är branschledande. Dock bör Statoil förbättra sig på följande punkter:

- Det bör bli något tydligare hur man väljer miljöbil vid bokning på Internet.
- Den senaste tidens storskaliga inskaffande av bilar av konventionell bensintyp (Nissan Note) bör avslutas till förmån för miljöbilar i samma storleksklass.
- Klimatkompensation bör bli standard för alla bilar, inte bara för Nissan Note.
- Personalen på Statoils stationer bör genomgå utbildning om miljö och klimatpåverkan, för att kunna vägleda och svara på kundernas frågor.
- Samtliga bilar bör utrustas med lättrullande däck och navigator bör vara standard, för att minska bränsleförbrukningen ytterligare.
- Kampanjer med rabatt- eller specialerbjudanden för miljöbilar bör användas som ett medel för att påskynda omställningen av bilparken.

Enkätfrågor

Enkätfrågorna var enligt följande:

1. Hur stor andel av er totala personbilsflotta (dvs. fyrhjuliga, motoriserade fordon under 3,5 ton) är miljöbilar enligt Vägverkets definition (förnybara drivmedel exklusive särskilt bränsleförbrukande fordon, bensin- och dieslbilar med CO₂-utsläpp på max 120 g/km)?
2. Hur fördelar sig dessa miljöbilar, avseende bränsleslag och modeller (ungefärlig skattning räcker)?
3. Hur stor andel av era miljöbilar finns tillgänglig för korttidshyra, respektive är förbehållen aktörer med långtidskontrakt?
4. Ert branschorgan BURF har angett att branschen till år 2010 ska uppnå minst 60 % miljöbilar. När beräknar er firma uppnå detta mål?
5. På hur många av era uthyrningsställen (procentandel) i landet är det i nuläget möjligt att hyra miljöbil?
6. Hyr ni ut miljöbilar utan merkostnad jämfört med motsvarande bensinbil (ert svar stäms av mot verkliga bokningsförsök)?
7. Bokas miljöbilar på samma sätt som motsvarande bensinbil, per telefon och Internet? Går det att specifikt kräva miljöbil vid telefon- respektive Internetbokning (ert svar stäms av mot verkliga bokningsförsök)?
8. Säkerställer ni att era ev. etanol- och gasbilar är tankade med det förnybara drivmedlet, även då det tillfälligtvis innebär merkostnad jämfört med bensin? Hur gör ni detta?
9. Beskriv ert övriga miljöarbete (t.ex. däckval, sammanställning över bilhyrans miljöpåverkan, klimatkompensering, information om sparsam körning till anställda och bilhyrare). Hur stor del av medarbetarna har fått miljöutbildning av extern part, när, och vilken omfattning?
10. Finns det övriga uppgifter ni vill lämna till oss i detta sammanhang?

Referenser

Denna rapport är framtagen efter omfattande granskningar av hyrbilsbranschens företag, kombinerat med enkätsvar från bolagen. De svarande har varit:

Avis: Ylwa Hjemdahl (ylwa.hjemdahl@avis.se)

Budget: Mikael Kallin (mikael.kallin@avis.se) och Manuel Lindberg (manuel.lindberg@budget.se)

Europcar: Lena Wickström (lena.wickstrom@europcar.se)

Hertz: Lotta Lindström (lotta.lindstrom@hertz.se)

Hyrbilen: Leif Hall (leif@hyrbilen.se)

OKQ8: Örjan Fors (orjan.fors@okq8.se)

Statoil: Anders Huss (sahu@statoil.se) och Regina Svensson (SRSV@statoil.com)